

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121574622
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hirková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6121574622.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hirkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt B. XXX/XX, XXX XX C., 2/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt B. XXX/XX, XXX XX C., obaja žalovaní zastúpení: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 3.699,60 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. KK-2Csp/43/2022-318 zo dňa 09.04.2024, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I. a v súvisiacich výrokoch II. a IV.
II. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný 1 a žalovaný 2 sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.092,48 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.080,88 Eur od 15.01.2021 do 18.01.2021, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.840,88 Eur od 19.01.2021 do 07.06.2021, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.360,36 Eur od 08.06.2021 do 27.10.2021 a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.092,48 Eur od 28.10.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P o v o ľ u j e žalovaným splácať dlžnú sumu v splátkach po 70 Eur mesačne vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh.

III. V zvyšku žalobu zamietá.

IV. Žalovaný 1 a žalovaný 2 majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 41,22 %.“

2. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ust. § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. v/, § 121 ods. 3, § 524 ods. 1, § 526 ods. 1, 2, § 657 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, 8, § 2, § 7, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z., § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.

3. Zmluvu uzavretú medzi stranami sporu vyhodnotil ako spotrebiteľskú, žalovaní vystupovali ako spotrebiteľia. Skúmal, či veriteľ pohľadávky s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaných splácať spotrebiteľský úver, keďže články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa

majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23 (rozhodnutie SD EÚ C-679/18). Dospel k záveru, že predchodca žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných ako spotrebiteľov splácať spotrebiteľský úver, uloženú mu v § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. Poukázal na čl. 8 ods. 1, bod 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, rozsudok Súdneho dvora C-565/12, rozsudok NS ČR sp. zn. 33 Cdo/2178/2018 z 25.07.2018. Po odpočítaní sumy životného minima žalovaných vo výške 336,28 Eur (198,09 Eur + 138,19 Eur) od zisteného priemerného príjmu žalovaných zo starobných dôchodkov v celkovej sume 581 Eur, spotrebiteľom ostávala disponibilná suma vo výške 244,72 Eur, pričom splátka novoposkytnutého úveru (246,01 Eur) bola vo vyššej sume ako bola disponibilná suma, ktorá ostávala v rozpočte žalovaných. Vzhľadom na skutočnosť, že celkové úverové zaťaženie žalovaných aj po poskytnutí nového úveru presahovalo možnosti žalovaných splácať svoje záväzky, mal za to, že právny predchodca nepostupoval v súlade s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľov splácať úver. Postup banky, kedy bol žalovaným poskytnutý úver aj napriek zlému hodnoteniu ich schopnosti splácať úvery, za situácie, kedy určená splátka úveru presahovala finančné možnosti žalovaných a to s poukazom, že jediným ich príjmom boli starobné dôchodky s tým, že predchodca žalobcu neskúmal stranu výdavkov žalovaných ako výdavky na stravu, bývanie a celkovo živobytie a nezisťoval aká reálna suma zostane žalovaným po odpočítaní výdavkov k dispozícii, hodnotil ako postup v rozpore s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity spotrebiteľa. Žalovaní hoci v žiadosti uvádzali, že žiadajú o úver vo výške 8.000 Eur, žalobca im na úver poskytol sumu 9.300 Eur, hoci nebolo v možnostiach žalovaných tento úver splácať. Žalobca svojim postupom porušil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ZoSÚ náležitým spôsobom preveriť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a to podstatným spôsobom.

4. Jedným z právnych následkov postupu veriteľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy, kedy veriteľ vo vzťahu k schopnosti spotrebiteľa splácať úver nepostupoval s odbornou starostlivosťou je, že veriteľ v takýchto prípadoch nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalobca tak nebol oprávnený dňa 14.01.2021 úver predčasne zosplatiť. Vyhlásenie o predčasnej splatnosti tak bolo pre rozpor so zákonom neplatným právnym úkonom a úver bol aj naďalej platný, pričom konečná splatnosť nastala dňa 10.02.2021.

5. K postúpeniu pohľadávky zo spotrebiteľského úveru došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 19.10.2023. Nakoľko záväzok z úverovej zmluvy bol v čase postúpenia po konečnom termíne splatnosti a najneskôr doručením žaloby boli žalovaní vyzvaní na úhradu svojho záväzku, postúpenie pohľadávky neodporuje jednak osobitnej úprave postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle § 17 ZoSÚ a rovnako tak úprave postúpenia bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V kontexte platného postúpenia pohľadávky tvoriacej predmet sporu považoval námietku žalovaných o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu za nedôvodnú.

6. Ďalším právnym následkom toho, že žalobca podstatným spôsobom porušil svoju povinnosť pri posudzovaní schopnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver postupovať s odbornou starostlivosťou je to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

7. Žalobca v rámci poskytnutého spotrebiteľského úveru poskytol žalovaným sumu vo výške 9.300 Eur. Nakoľko považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, žalovaným vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi finančné prostriedky v sume 9.300 eur. Žalovaní z uvedenej sumy uhradili žalobcovi celkovo sumu 8.207,52 Eur. Istinu z tejto úverovej zmluvy tak tvorí rozdiel medzi sumou poskytnutou a sumou, ktorá bola žalovanými celkovo uhradená, teda suma 1.092,48 Eur. Vzhľadom na uvedené, keďže úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, v prevyšujúcej časti istiny vo výške 2.607,12 Eur žalobu zamietol.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, výrokom I. a IV. podali žalovaní odvolanie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Navrhli zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, vo zvyšnej časti zamietnuť žalobu a priznať im právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Nesprávne skutkové zistenia, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia spočívajú v tom, že súd mal preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a zároveň prekročil žalobný nárok v zmysle § 216 ods. 1 CSP.

10. Keďže veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., nie je oprávnený požadovať jednorázové splatenie dlhu. Sankcia uvedená v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. má za následok, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné považovať za neplatné, čo má za následok nepreukázanie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ako aj samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je neplatný právny úkon, a preto týmito úkonmi nemožno preukazovať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017, zverejnený aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.08.2018 sp. zn. 1Cdo/61/2017. Najvyšší súd SR vo viacerých súdnych rozhodnutiach uvádza, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, rozsudok zo dňa 31.03.2022 sp. zn. 2Cdo/266/2020. Ďalej poukázal na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 24.08.2022 sp. zn. 7Cdo/240/2020. Podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách musia byť splnené ku dňu postúpenia pohľadávky, teda k 19.10.2023 a zároveň, z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR je preukázané, že doručenie žalobného návrhu dňa 13.12.2021 (takmer 2 roky pred postúpením pohľadávky), nemôže nahrádzať doručenie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ako aj samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti sú neplatné právne úkony a doručenie žalobného návrhu nemôže nahrádzať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu.

11. Sporové konanie je ovládané prejednávajúcou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou strán sporu. Povinnosť strany sporu preukázať vlastné tvrdenia, z ktorých odvodzuje svoje právo, nemôže byť prenášaná na protistranu, pretože by to bolo v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho procesu, ako aj s princípom zodpovednosti za unesenie dôkazného bremena a princípom formálnej pravdy uplatňovanej v sporovom konaní. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019 sp. zn. I. ÚS 246/2019. Žalobca v konaní uplatnil svoju pohľadávku vyplývajúcu mu z uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorú pohľadávku uplatnil v celosti, zosplatnenú. Z dôvodu neplatnosti právnych úkonov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka treba vysloviť neplatnosť výzvy a okamžitého zosplatnenia, a teda je nutné konštatovať, že žalobca nepreukázal vznik nároku tak, ako ho uplatnil v žalobe. S poukazom na neplatnosť úkonov je nutné zamietnuť žalobný nárok ako celok, keď nie je možné priznať žalobcovi plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremičaných splátok, a to s poukazom na vymedzenie žaloby v zmysle § 132 ods. 1 CSP, ktorou žalobou žalobca uplatnil svoj nárok ako zosplatnený, v celosti. Súd by nemohol postupovať spôsobom priznania splatných a nepremičaných splátok, keď by uplatnením predmetného postupu konal v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 CSP), keď aj zmena prípadných skutkových tvrdení zo strany žalobcu (ktorá zmena ani nenastala), by predstavovala zmenu žaloby, ktorá je v spotrebiteľských sporoch neprípustná, ak je žalovaný spotrebiteľ (§ 294 CSP). Keďže žalobca uplatnený nárok skutkovo vymedzil ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru, nárok nemožno posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatnených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.07.2023 sp. zn. 10CoCsp/14/2023 a rozhodnutie sp. zn. 11CoCsp/12/2024 zo dňa 30.04.2024.

12. Žalobca sa k odvolaniu žalovaných nevyjadril.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil

na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu dňa 19.08.2024 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

14. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

15. Predmetom odvolacieho prieskumu, vychádzajúc z viazanosti odvolacieho súdu rozsahom i dôvodmi podaného odvolania, bolo posúdiť, či sa súd prvej inštancie dopustil žalovanými tvrdených väd rozhodnutia, a to skutkových v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, alebo právnych v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, vychádzajúc pritom z konkrétnych dôvodov ako ich vymedzili odvolatelia v podanom odvolaní.

16. Žalovaní namietali nesprávne skutkové zistenia prvoinštančného súdu. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená buď chybným vyhodnotením návrhov na vykonanie dôkazov, alebo nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, alebo je tu predpoklad tzv. dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany alebo útoku. Odvolací súd zisťoval, či v prejednávanej veci prvoinštančný súd nevykonal navrhované dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu. Prvoinštančný súd vykonal všetky navrhnuté dôkazy relevantné pre rozhodnutie o veci. Prvoinštančný súd správne vyhodnotil, ktoré z dôkazov je vo veci potrebné vykonať a následne aj vyhodnotiť, ktorý dôkaz je spôsobilý priviesť súd k ďalším skutkovými zisteniam a ktoré dôkazy majú vplyv na správne ustálenie skutkového stavu. Prvoinštančný súd tieto dôkazy hodnotil podľa svojej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti. To, akým spôsobom hodnotil dôkazy súd uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd dôkazy hodnotil v prejednávanej veci správne, dospel k správnym skutkovým zisteniam, pretože výsledky hodnotenia dôkazov zodpovedajú pravidlám formálnej logiky. Tento postup prvoinštančného súdu je postupom autonómny, do ktorého odvolací súd nezasahuje. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil prvoinštančný súd a je týmto skutkovým stavom viazaný.

17. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil, sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

18. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia, keď na zistený skutkový stav súd buď neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

19. Odvolací súd skúmal uvedený odvolací dôvod a dospel k záveru, že prvoinštančný súd sa uvedeného pochybenia nedopustil. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Prvoinštančný súd pri právnom posúdení veci nepochybil.

20. Súd prvej inštancie teda opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil, vyvodil z nich i správny právny záver a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

21. Odvolací súd sa preto stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

22. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd zohľadňujúc odvolacie námietky dopĺňa.

23. Predmetom sporu je zaplatenie žalovanej sumy titulom poskytnutia spotrebiteľského úveru právnym predchodcom žalobcu žalovaným vo výške 9 300 eur.

24. Súd prvej inštancie uložil žalovaným zaplatiť sumu 1 092,48 eur spolu s príslušenstvom, rozdiel medzi poskytnutou sumou úveru a žalovanými uhradenou. Úver považoval za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že právny predchodca žalobcu podstatným spôsobom porušil svoju povinnosť pri posudzovaní schopnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver postupovať s odbornou starostlivosťou.

25. V odvolacom konaní zostala na základe odvolania žalovaných sporná otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a žalovanými tvrdené prekročenie žalobného nároku.

26. K prvému problému nastolenému odvolateľmi, aktívnej vecnej legitímácii.

27. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2023 zo dňa 19.10.2023 a jej prílohy vyplýva, že právny predchodca žalobcu postúpil žalovanú pohľadávku na žalobcu. Súd prvej inštancie konštatoval neplatnosť vyhlásenia o predčasnej splatnosti úveru pre rozpor so zákonom z dôvodu, že právny predchodca žalobcu nebol oprávnený vyžadovať od žalovaných jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, pretože pri uzatváraní zmluvy, vo vzťahu k schopnosti spotrebiteľov splácať úver nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že termín konečnej splatnosti úveru bol 10.02.2021.

28. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

29. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

30. Právnym predchodcom žalobcu bola banka, a to Poštová banka, a.s., od 03.07.2021 365.bank, a.s., ktorá so žalovanými mala uzatvorenú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Išlo preto o bankový spotrebiteľský úver, kde na jednej strane podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka vystupoval dodávateľ – právny predchodca žalobcu a na druhej strane spotrebiteľ - žalovaní. Na to, aby takáto banková pohľadávka mohla byť platne postúpená na žalobcu, je potrebné, aby boli splnené predpoklady vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách, kde sa špeciálne ustanovujú podmienky aj s poukazom na zabezpečenie bankového tajomstva pri postupovaní takejto pohľadávky na iné (nebankové) subjekty. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Na posúdenie platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky správne bolo potrebné vyhodnotiť, či k postúpeniu pohľadávky došlo platne a či boli dodržané všetky zákonom predpokladané náležitosti, ktoré

v konečnom dôsledku mali ten následok, že žalobca nadobudol na základe hmotnoprávných úkonov túto bankovú pohľadávku a stal sa jej vlastníkom a môže si uplatňovať všetky práva vyplývajúce z pôvodného záväzkového vzťahu, ktorý mal bankový charakter. Uvedené okolnosti v súdnom spore sa prejavujú v aktívnej vecnej legitímácii žalobcu. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie spôsobuje, že žalobcovi nevznikli práva, ktoré si uplatňuje.

31. Na to, aby bolo možné rozhodnúť a priznať žalobcovi uplatňované právo z bankovej pohľadávky, musí mať také hmotnoprávne postavenie, z ktorého žalobcovi priamo vyplýva nárok na uplatňovanie získaného práva. Súd musí v každom štádiu konania skúmať prvorado, či strana sporu je alebo nie je aktívne vecne legitimovaná, teda či má právo vyplývajúce z takto postúpenej pohľadávky, či je pasívne vecne legitimovaná a vznikajú jej povinnosti z práv vyplývajúcich z bankovej pohľadávky.

32. Spôsobilým predmetom postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, na ktorý poukázal aj prvoinštančný súd, môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky.

33. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona, čo má za následok neplatnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Na absolútnu neplatnosť postúpenia súd musí prihliadnuť aj bez námietky z úradnej povinnosti, pretože postúpenie pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, je neplatná cessia ex tunc a jej neplatnosť sa nedá žiadnym spôsobom zhojiť.

34. Ako už bolo uvedené, predpokladom na riadne postúpenie pohľadávky je, aby pohľadávka bola splatná. Banková pohľadávka sa v danom prípade, vzhľadom na neplatné zosplatnenie, stala splatnou prirodzeným uplynutím splatnosti jednotlivých splátok, 10.02.2021. Pre účely posúdenia platného postúpenia pohľadávky bol splnený prvý predpoklad, ktorý ustanovuje § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to splatná pohľadávka, keďže k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 19.10.2023.

35. Ďalšou, druhou, podmienkou platného postúpenia bankovej pohľadávky je písomná výzva banky klientovi. Spornou skutočnosťou s poukazom na odvolacie námietky je, či v danom prípade bola takáto výzva bankou klientom žalovaným realizovaná. Súd prvej inštancie za takúto výzvu považoval doručenie žaloby žalovaným, ktorou boli vyzvaní na úhradu svojho záväzku.

36. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nestanovuje žiadne náležitosti výzvy ani lehotu, kedy ju má banka klientovi doručiť. Preto za takúto výzvu možno považovať aj doručenie žaloby žalovaným, keďže ňou boli upozornení na omeškanie so splnením svojho peňažného záväzku voči banke.

37. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018 a sp. zn. 1Cdo/61/2017 zo dňa 22.08.2018 konštatujú neplatnosť postúpenia bankovej pohľadávky v prípade nesplnenia podmienok postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. S týmito rozhodnutiami sa odvolací súd plne stotožňuje, avšak neriešia takúto problematiku aká je spornou v tomto prípade, čo možno považovať za výzvu banky klientovi. Z ďalšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022 vyplýva, že oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru nemá charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo tiež nie je pochybné v predmetnom spore. Pokiaľ žalovaní poukazujú na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/240/2020 zo dňa 24.08.2022, v ktorom konaní nebolo preukázané platné zosplatnenie úveru, tak v danom prípade nie je sporné, že nastala splatnosť úveru pred postúpením pohľadávky. Ani jedno rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazovali žalovaní, neriešilo problematiku, aká bola sporná v prejednávanej veci.

38. K odvolateľmi tvrdenému prekročeniu žalobného nároku.

39. Podľa § 140 Civilného sporového poriadku

(1) Zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

(2) Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

40. Za zmenu žaloby Civilný sporový poriadok považuje rozšírenie uplatneného práva, uplatnenie iného práva alebo podstatnú zmenu alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

41. Žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia žalovanej sumy titulom poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovaným. V žalobe uviedol, že úver vyhlásil za predčasne splatný dňa 14.01.2021.

42. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal nesplatenú časť istiny úveru spolu s príslušnými úrokmi z omeškania z toho istého dôvodu ako žiadal žalobca v žalobe, a to poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalovaným uložil zaplatiť žalobcovi celú istinu, všetky splatné splátky, keďže splatnosť úveru nastala dňa 10.02.2021.

43. Plnenie, ktoré bolo žalobcovi prisúdené súdom prvej inštancie, nešlo o rozšírenie uplatneného práva (nebolo žalobcovi priznané viac ako žiadal v žalobe), ani o uplatnenie iného práva (žalobcovi bolo priznané plnenie, ktoré požadoval v žalobe, istina úveru, ibaže v nižšej sume), a podľa názoru odvolacieho súdu nešlo ani o podstatnú zmenu alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Za zmenu žaloby sa považuje iba podstatná (nie akákoľvek) zmena skutkových tvrdení. Vzhľadom k tomu, že úver poskytnutý žalovaným sa stal splatným už dňa 10.02.2021, napriek neplatnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalobcom, mohol súd prvej inštancie priznať žalobcovi celú nezaplatenú istinu úveru, keďže ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, ale aj ku dňu podania žaloby, bol úver celý splatný. Žalobca síce tvrdil, že vyhlásil úver za predčasne splatný, avšak úver sa stal splatným z dôvodu uplynutia termínu splatnosti poslednej splátky, čo je pokiaľ ide o istinu, ten istý nárok. Súd prvej inštancie neposudzoval nárok pokiaľ ide o časť nezaplatennej istiny, uloženej súdom prvej inštancie žalovaným zaplatiť ju žalobcovi, ako plnenie z jednotlivých nezosplatených mesačných splátok, ako namietali žalovaní. Prisúdenú sumu žalobcovi priznal ako rozdiel medzi právnym predchodcom žalobcu poskytnutou a žalovanými nesplatenou istinou úveru. Žalovaní sami v odvolaní uvádzajú, že žalobca uplatnil svoj nárok v celosti.

44. V rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/14/2023 zo dňa 31.07.2023 sa neuvádza, aby v čase vyhlásenia rozsudku nastal už termín konečnej splatnosti úveru, ale žalobca sa dožadoval priznania plnenia z jednotlivých, už splatných, splátok. V tomto prípade súd prvej inštancie priznal žalobcovi celú nesplatenú časť istiny poskytnutého úveru z dôvodu už splatného celého úveru. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline nie je ani zrejmé, z akého dôvodu považoval žalobcom žiadaný nárok na zaplataenie splatných splátok za zmenu žaloby, či žalobca návrhom rozširoval svoje uplatnené právo, alebo si uplatnil iné právo alebo došlo k podstatnej zmene alebo doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Vo veci rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/12/2024 zo dňa 30.04.2024 išlo tiež o prípad, kedy ku dňu vyhlásenia rozhodnutia nebol splatným ešte celý úver. Rozhodnutia iných odvolacích súdov nie sú pre odvolací súd záväzné a nejde ani o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Ani právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.02.2024, pokiaľ ide o ojedinelé rozhodnutie, nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

45. Vzhľadom na uvedené okolnosti považoval odvolací súd odvolanie žalovaných za nedôvodné a rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

46. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe ust. § 396 ods. 1 CSP, podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

47. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).